

URBACT HÍRLEVÉL

2011. június-július

19

URBACT HÍRLEVÉL

A kulturális örökség mint lehetőség - lehetséges intézkedések az integrált megközelítés alkalmazásával; Riport: Magánberuházások révén éled újjá Lublin történelmi városközpontja; Az URBACT Helyi Támogató Csoportok első Nyári Egyeteme; 20 URBACT projekt eredményei válnak hozzáférhetővé

Fókuszban:

A kulturális örökség mint lehetőség: lehetséges intézkedések az integrált megközelítés alkalmazásával

A HerO projekt eredményei

A történelmi városok kulturális örökségének nemcsak az a szerepe, hogy ezeket a városokat vonzóvá tegye, hanem alkalmazkodniuk kell az új gazdasági, demográfiai és környezeti kihívásokhoz is. Sokáig a kulturális örökséget elkülönülten kezelték, manapság azonban szükség van az átfogó városfejlesztési politikába való integrálására. A HerO projekt kilenc partnervárosa hozzákezdett a történelmi városokban a kulturális örökség megőrzése és a fenntartható társadalmi-gazdasági fejlődés közötti egyensúly ösztönzéséhez, azzal a céllal, hogy erősítse vonzó- és versenyképességüket.

A HerO kidolgozta az integrált kezelés egy új megközelítését, amely a kulturális örökség katalizátor szerepét emeli ki a fenntartható fejlődésben egy „integrált kulturális örökség menedzsment terv” segítségével. A HerO négy javaslatot fogalmaz meg és egy háromlépéses

módszert ajánl az ilyen típusú tervek sikeres megvalósításához.

Összefoglaló

A projekt időtartama: 2008. április – 2011. május

Vezető partner: Regensburg városa (Németország)

Partnerek: Graz (Ausztria), Nápoly (Olaszország), Sighisoara (Románia), Liverpool (Egyesült Királyság), Lublin (Lengyelország), Poitiers (Franciaország), La Valetta (Málta), valamint a Vilniusi városközpont-rehabilitációs ügynökség (Litvánia)

A HerO megkapta a **Fast Track** (gyorsított eljárás) címet, és így az Európai Bizottság aktív támogatásában részesült

Négy javaslat a döntéshozók számára

Négy javaslat a döntéshozók számára, akik városuk kulturális örökségének integrált kezelését tervezik

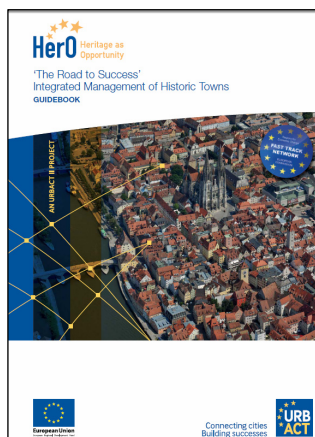
- 1. Elsődleges szakpolitikai prioritás a kulturális örökségnek.** Ez az egyetlen módja a forrásszerzésnek a helyi és regionális Irányító Hatóságoknál, akik aztán kulcsfontosságú katalizátor szerepet játszhatnak a további beruházások terén

mind a magánforrások, mind az egyéb – többek között – a Strukturális Alapokból származó közpénzek szempontjából.

2. **Integrált megközelítés kidolgozása**, a HerO esetében hatékonyan bizonyult módszer alkalmazásával, **az önkormányzat jelentős támogatására alapozva**. Ez lehetővé teszi az ágazati prioritásokon való túllépést és összehozza az érintetteket egy közös projekt révén.
3. **Az érintettek elkötelezettségének erősítése**. A lakosság és városhasználók bevonása, valamint tapasztalataik figyelembe vétele lehetővé teszi a koordinált és integrált megközelítés alkalmazását, ami támogatja a projekt fenntarthatóságát.
4. **Középpontban az akciók és az eredmények**. Ez szakpolitikai és irányítási segítséget jelent, az Irányító Hatósággal való együttműködést a források biztosítása érdekében, valamint koordinált struktúra kidolgozását értékelési és monitoring folyamatok beépítésével, amely lehetővé teszi a változó igényekhez való alkalmazkodást

[A szakpolitikai javaslatok letöltése](#) - PDF

Kézikönyv: Hogyan dolgozzunk ki integrált kulturális örökség menedzsment tervet három lépésben

A 80 oldalas kiadvány, amely önkormányzati szereplők és gyakorlati szakemberek számára íródott, részletesen bemutatja azt a módszertant, amelyet a kilenc partnerváros az elmúlt három évben a gyakorlatban is alkalmazott a HerO projekt megvalósítása során. A kézikönyv

városi esettanulmányokat és ajánlásokat tartalmaz, a függelékben pedig példákat mutat be integrált tervekre, amelyek hatékonyan bizonyultak különböző európai, az UNESCO Világörökség részeként nyilvántartott városokban. A három egymást követő lépésről, amelyet a projekt során megfogalmaztak, itt olvashat bővebben: <http://urbact.eu/en/header-main/news-and-events/view-one/urbact-news/?entryId=5067>.

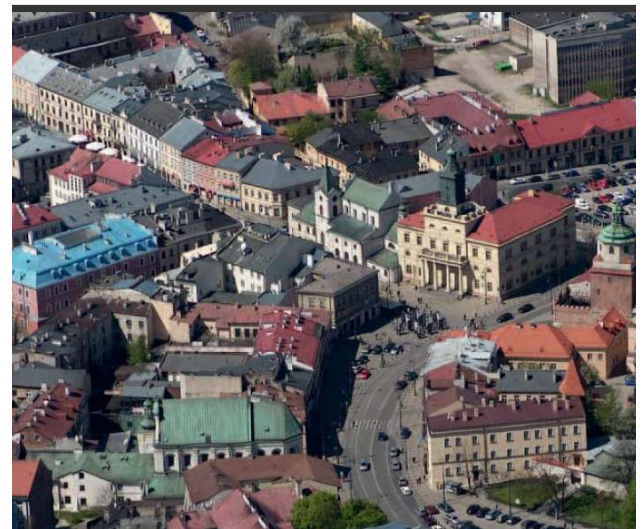
Hazánkban 2007 óta van lehetősége a városoknak EU forrásokra pályázni - többek között - történelmi városközpontjaik megújítására. A pályázatok beadásának feltételül Magyarország elsőként tette kötelezővé Integrált Városfejlesztési Stratégia készítését, melynek keretében a gazdasági, társadalmi, kulturális és környezeti trendeket együttesen értékeli és a fejlesztési irányokat ez alapján alakítja ki a város vezetése - ideális esetben a helyi lakosság és érintettek bevonásával.

Riport:

Magánberuházások révén éled újjá Lublin történelmi városközpontja

Néhány adat Lublinról

345.000 lakosával Lengyelország 9. legnagyobb városa;
A történelmi városközpont területe 120 hektár, ahol 2.000 ember él.

A rendszerváltás óta Lublin történelmi városrészeinek renoválása és megújítása a város elsőszámú prioritásai között szerepelt. Ugyanakkor mindaddig a kizárólag közpénzekből finanszírozott projektek az épületek és az infrastruktúra megújítására koncentráltak, miközben nem vették figyelembe az érintett városrészek társadalmi-gazdasági kihívásait (csökkenő népességszám, a lakó funkció üzleti vállalkozásokkal való felváltása, stb.). Lublin városának elsődleges célja a HerO projektben való részvétellel az volt, hogy kialakítsák az integrált fejlesztési tervüket és bátorítsák a magántulajdonosokat a beruházásra.

Az érintettek támogatói csoportja egy új városüzemeltetési terv létrehozásáért: az URBACT Támogatói Csoport tapasztalata

Helyi Támogató Csoport tagjai: az önkormányzat, a helyi örökségvédelmi hivatal, helyi lakosok és magántulajdonosok, üzlettulajdonosok, kulturális intézetek, lakásügynökségek, és szövetkezetek.

Az integrált fejlesztési terv elkészítéséhez Lublin városa az érintettek bevonásával egy Helyi Támogató Csoportot állított fel, melyet széleskörű lakossági támogatás erősített. Az érintett városrészek mindennapi életének minőségi fejlesztéséről szóló terv elkészítésében (a közlekedés fejlesztése, zöldterület-fejlesztés, a felújítások minőségi standardjainak felállítása) nagyban támaszkodtak a helyi szervezetekre. Az egyik, városi biciklizést népszerűsítő szervezet még profitált is a projektből, mivel az önkormányzat úgy döntött, maga is a közlekedés ezen formájának népszerűsítése mögé áll. Az első terv kialakítása a városrész lakóinak és használóinak bevonásával, közösségi párbeszédben zajlott, továbbá egy honlapot is létrehoztak a közösségi elvárások és vélemények összegyűjtésére.

A részvételen alapuló megközelítés sikere

Annak ellenére, hogy a projekt késéssel indult, Ewa Kipta a HerO projekt koordinátora a lublini önkormányzatnál, sikeresnek tartja a kezdeményezést:

„Az URBACT projekt révén lehetővé vált számunkra, hogy eredményeket érjünk el a

fenntartható fejlődés és integrált megközelítés alkalmazása terén éppúgy, mint a városlakók bevonásán alapuló partícipatív személet bevezetésében. Egy olyan volt kommunista országban, mint a miénk, ahol számos lelki és jogi akadály maradt fent, pozitív változásnak tekinthetjük, hogy különböző szereplők és számos

lakos véleményét össze tudtuk gyűjteni. A tapasztalat azt mutatja, hogy sok kihívás áll még előttünk, de az ötlet kezd formát öltetni.”

Néhány szereplő ellenállásának leküzdése hosszabb időt fog igénybe venni:

A projekt főbb céljai és első lépései 2011 januárjában kerültek meghatározásra és ismertetésre a különböző érintettek számára, ami alapján hiány mutatkozott az irányítás eszközeiben: nevesül az indikátorok és a végrehajtást vezető szereplők terén. A következő lépésben a város néhány kulturális szereplőjét kell meggyőzni arról, hogy a projekt nem csak kulturális elemekből fog állni.

A projekt nem csak a városközpontnak, de a szomszédos területeknek is hasznára van

A történelmi várossal szomszédos Podzamcze városrésze is elkészült a városrendezési/fejlesztési terv. Podzamczet az 1950-es években teljesen átépítették, ezáltal alacsony minőségű, eredetileg átmeneti jelleggel épült házak jellemzik a városrészt. Az autópálya közelsége és egy buszpályaudvar tovább rontják az itteni életminőséget és a város építészeti harmóniáját. Az önkormányzat a HerO projekt keretében a Helyi Támogató Csoport és a lakosság bevonásával egy új tervet készített erre a városrésze, melynek egyeztetése jelenleg is zajlik. Ez a hosszú távú terv többek között az autóforgalom 60%-os csökkentését tűzi ki célul a város ezen részén.

Fényes kilátások: Európa Kulturális Fővárosává válni

Lublin a HerO projekt eredményeit hasznosítani fogja az Európa Kulturális Fővárosa 2016 cím elnyerésére beadott pályázatában is. A HerO projekt Helyi Támogató Csoportjából egy tanácsadó csoport jött létre annak érdekében, hogy támogassa a városházát a pályázat elkészítésében.

További információk:

[Lublin Helyi Akcióterve - PDF](#)

Az URBACT Helyi Támogató Csoportok első Nyári Egyeteme

Az URBACT program első alkalommal szervez nyári egyetemet a projektekben közreműködő Helyi Támogató Csoportok számára. Az eseménynek a krakkói Jagelló Egyetem ad otthont 2011. augusztus 29-31. között.

A Helyi Támogató Csoport tagjai fontos részei az URBACT programnak. Minden egyes URBACT projekt partner felállít egy-egy helyi támogató csoportot a témában érintett szereplőkből. A csoportok hozzájárulnak a nemzetközi tapasztalatcseréhez (esettanulmányok kidolgozása, részvétel szemináriumokon stb.), és az ebből fakadó előnyöket is kamatoztatják. Továbbá, az ő feladatuk a Helyi Akciótervek kidolgozása is.

A Helyi Támogató Csoportok nyári egyeteme egy egyedülálló tapasztalatszerzési lehetőség, mely elsősorban a participatív várospolitikai akciótervezés fejlesztéséhez szükséges egyéni képességek és készségek megerősítését tűzi ki célul. Városi szakemberek, politikai döntéshozók, civil szervezetek, a társadalom és a magánszektor együtt vesznek részt a rendezvényen, ahol elsajátítják az elméleti ismereteket, gyakorlatot szereznek, és megtanulnak kapcsolatokat építeni.

Az egyetem számos izgalmas programot kínál a résztvevők számára:

- **TALKs** (plenáris ülés): Várospolitikai szakértők nyújtanak rövid, inspiráló betekintést az Európai Unió városait érintő kihívásokba.
- **LABs**: A résztvevők az érintettek bevonását elősegítő módszerekről és eszközökről; a probléma- és célmeghatározásról; valamint az akciótervezésről tanulhatnak az egyes szekciókban.
- **URBACT Helyi Támogató Csoportok munkában**: Minden egyes "LAB" után a résztvevők úgynevezett „virtuális városi támogató csoportokat” alakítanak, ahol az elsajátított tudást a gyakorlatban is kipróbálhatják. Három nap alatt egy sor hasznos gyakorlati példát vesznek számba, melyek eredményeként elkészítenek egy integrált helyi akciótervet.
- **Kapcsolatépítés**: A kapcsolatépítés kiemelt szerepet kap a rendezvényen. Az URBACT Café keretében a résztvevők találkozhatnak, és tapasztalatot cserélhetnek a saját országukból érkezett kollégáikkal a saját nyelvükön, és konkrét javaslatokat tehetnek az URBACT Helyi Támogató Csoportok munkájának erősítésére.

A szekciók sikeres teljesítése esetén a résztvevők „URBACT Helyi Támogató Csoport nyári egyetem” oklevelet kapnak.

A férőhelyek korlátozott száma miatt az URBACT Helyi Támogató Csoportok nyári egyeteme csak a Helyi Támogató Csoportok tagjait tudja fogadni. A téma iránt érdeklődők számára közvetlenül az esemény után elérhető lesz egy összefoglaló a nyári egyetem eredményeiről, az URBACT honlapján.

20 URBACT projekt eredményei válnak hozzáférhetővé

20 URBACT projekt zárja le a tudás- és tapasztalatcserét 2011 júliusára. A projektpartnerek három éven át szakadatlanul dolgoztak azon, hogy közös, hatékony és fenntartható megoldást találjanak a legfontosabb városi kihívásokra. Ezek a projektek olyan megoldásokra világítottak rá, amelyek hatékony és értékes támogatást nyújtottak a döntéshozók és gyakorlati szakemberek számára a kihívások kezelésében. Mindegyik projekt az elkövetkezendő hetekben teszi közzé végső eredményeit és javaslatait.

Íme két projekt eredményei:

- [Hero](#)
- [Redis](#)

Látogassák meg megújult honlapunkat, ahol valamennyi URBACT projekt eredményeit megtalálják. A honlapot rendszeresen frissítjük a lezáruló URBACT projektek zárótanulmányaival és javaslataival.

További információk:

- [URBACT projekt eredmények](#) - URBACT honlap

URBACT II

Az **URBACT** olyan tapasztalatcserét és tanulást támogató program, mely az európai fenntartható városfejlesztést segíti.

A program képessé teszi a városokat arra, hogy a főbb városi kihívásokra közösen megoldásokat dolgozzanak ki és az egyre komplexebb társadalmi változásokkal szembesülő városok központi szerepét megerősítse. Az URBACT segíti a városokat abban, hogy olyan új és fenntartható gyakorlati megoldásokat alakítsanak ki, melyek integrálják a gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziót. Az URBACT lehetővé teszi a városok számára, hogy Európa-szerte megosszák a legjobb gyakorlati példákat és tapasztalatokat minden várospolitikában érintett szakemberrel. Az URBACT 290 várost, 29 országot és 5000 aktív résztvevőt jelent.

www.urbact.eu/project/

URBACT Nemzeti Terjesztési Pont:

VÁTI Nonprofit Kft.

Nemzetközi, Területpolitikai és Urbanisztikai Iroda

E-mail: urbact@vati.hu

Tel.: 06 1 2243251 Fax: 06 1 2243290

Web: <http://www.vati.hu/> és <http://www.urbact.hu>

EUROPEAN
PROGRAMME
FOR
SUSTAINABLE
URBAN
DEVELOPMENT

